

Қарағанды облысы білім басқармасының Шет ауданы білім бөлімінің
"Нұрдәулет" бөбекжайы" коммуналдық мемлекеттік қазыналық
кәсіпорыны

«Тексерілді»

Бөбекжай әдіскері

Орымбай А.А.

«30» тамыз 2024ж

«Талқыланды»

педагогикалық кеңесінде

№ 1 хаттамасы

«30» тамыз 2024ж

Бекітемін

«Нұрдәулет» бөбекжайының
менгерушісі С.Х.Хантурина

«30» тамыз 2024ж

«ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚ – ТӘРБИЕ БАСТАУЫ» вариативтік бөлімі
(балалардың қызығушылығына арналған ұйымдастырылған іс-әрекет)

Тобы: «Ботақан» ересек тобы

Барлығы: 36 сағат, аптасына 1 сағат

2024-2025оқу жылы

Түсінік хат

ҚР Оқу-ағарту министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсанындағы № 557 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарлары 2022 жылғы 09 қыркүйектен № 394 бұйрықпен енгізілген өзгерістермен мен толықтырылулармен, Қазақстан Республикасы Білім және министрінің атқарушының ғылым міндетін 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығына қосымша Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына негізделіп мектепалды топтарға 1 сағат вариативтік бөлімді жүзеге асыру бағытында 1 сағаты «Ұлттық құндылық – тәрбие бастауы» атты «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын жүзеге асыру жағдайында «Барлығына қолжетімді сапалы білім» бағдарламасы (2023-2027 жж) мен «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында жоспарланды.

Мақсаты: балалардың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, ұлттық мәдениетке баулу арқылы патриотизмді тәрбиелеу үшін жағдай жасау; балалардың түрлі әрекеттерінде қауіпсіздікті сақтау

Міндеттері:

- қазақ ою-өрнектерінің түрлерін үйрету;
- ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін үйрету;
- ою-өрнек элементтері салдыру, ою атауларын үйрету;
- қазақ оюларының элементтерін және олармен киімдерді, тұрмыстық заттарды безендіру;
- адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге үйрету;
- Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау, Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету;
- Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту.

Ұйымдастырылған іс-әрекетінің жалпы көлемі – 1 сағат.

Ұйымдастырылған іс-әрекетінің ұзақтығы 20-25 минут.

Мектепалды топтарға арналған
(балалардың қызығушылығына арналған ұйымдастырылған іс-әрекет)
«Ұлттық құндылық – тәрбие бастауы» вариативтік бөлімі

№	Тақырыбы	Мақсаты	Мерзімі
1	«Қазақ халқының салттары мен дәстүрлері»	Салт- дәстүрлерге қатысты тақырыпта сурет бойынша әңгімелесу. Тұсаукесер рәсімімен таныстыру, тұсау кесуге арналған ала жіпті өріп жасау.	06.09.2024
2	«Ұлттық киімдер»	Суреттерге қарап ұлттық киімдердің атауларын және түстерін атауға үйрету. Суреттерді салыстырып, топтастыруға баулу.	13.09.2024
3	«Ұлттық бұрышқа саяхат»	Халық шығармаларының желісі бойынша түрлі-тәсілдерден (ермексаздан, камырдан) тұрмыстық заттарды мүсіндеу. Жасаған мүсіндерден ерекшелігін айтқызу және ұлттық бұрышта көрме жасау.	20.09.24
4	«Сырмақ»	Қазақтың сәндік қолданбалы өнер бұйымдарын атауға үйрету. Ұлттық ою-өрнек элементтерін пайдаланып, сырмақтың үстіне оюды жиектеп бастырып бояту.	27.09.2024
5	«Қағаздан моншақ құрастыру»	түрлі-түсті біркелкі дөңгелектер жасап, жіпке тізіп моншақ құрастыру. Желіммен, қайшымен жұмыс жасау кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.	04.10.2024
6	«Қазақстанның қызыл кітабы»	«Қызыл кітап» не екенін суреттерге қарап түсіндіру. Қызыл кітаптың не үшін қажеттігін үйрету. Азайып бара жатқан өсімдіктер мен аңдарды қорғау қажеттігін түсіндіру.	11.10.2024
7	«Торсық»	Қазақтың ұлттық ыдысы торсықты көрсету, пайдасын айтып беру. Үлгіге қарап ермексаздан түрлі тәсілдерді қолданып мүсіндеуі және кескішті пайдаланып, ою-өрнекпен әшекейлеуді үйрету.	18.10.2024
8	«Әжемнің өрнектері»	Оюларды тrefераттарды басу арқылы салуға дағдыландыру. Негізгі түстерді ажыратып, қолдану. Өзге балалардың жұмысын бағалату, көрме жасау.	25.10.2024
9	«Сәукеле»	Қайшыны ұстау ережелерін түсіндіру. Түрлі-түсті қағаздардан пішіндерді қияды. Қиылған бөліктерден композиция жапсырып жасай алады.	01.11.2024
10	«Салттар мен фольклор»	Салт-дәстүрді түсіндіру және ою өрнектердің түрін суреттеріне қарап таныту. Таныс ертегілердің мазмұнын айтқызу. Әдеби кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қылықтарын ажырату. Таныс шығармалардан үзінді сахналату.	08.11.2024
11	«Күй күмбірі»	Күйді тыңдау арқылы күйдің қандай көңіл күйде айтылып тұрғанын ажырату. Қазақтың ұлттық фольклорымен таныстыру, күй ырғақтарын ажыратуға баулу.	15.11.2024
12	«Күй атасы-Құрманғазы»	Күйлерді тыңдап, кімнің күйі екенін тәрбиеші көмегімен түсіндіру. Күйдің қандай көңіл күйде орындалғанын және	22.11.2024

		ерекшеліктерін айтқызу.	
13	«Ұлттық аспаптар»	Әуенді тыңдау арқылы қазақтың ұлттық аспаптарының үнін ажырату. Әр музыкалық аспапқа сипаттама жасату.	29.11.2024
14	«Домбыра»	Қағазды көлемді пішіндерге келтіру арқылы қазақтың ұлттық аспабы домбыраны құрастыру. Бастаған ісін аяғына дейін жасап, не құрастырғанын түсіндіру.	06.12.2024
15	«Бұл қандай аспап екенін тап»	Берілген суреттерге қарап ұлттық аспаптарды атауға үйрету. Әуендер арқылы үнін ажыратып ерекшеліктерін атау. Ұлттық аспаптың кейбір түрінде ойнату, шағын оркестр ұйымдастыру.	13.12.2024
16	«Қорқыт ата» (Аңыз)	Қорқыт ата туралы мәлімет беру, аңыздың мазмұнын түсіндіру. Қорқыт атаның қобызын өзге аспаптармен салыстыру және ерекшелігін айтып беру.	20.12.2024
17	«Атама арналған тымақ»	Дәстүрден тыс сурет салудың техникасын атауға үйрету. Берілген кескінді бастыру арқылы тымақты салып, тұзды бетіне жапсырып, өзіне ұнаған түспен сәйкестендіріп бояту. Тымаққа қазақы оюдың кейбір элементтерін салдыру.	27.12.2024
18	«Қандай салт-дәстүрді білесің?»	Суреттерге қарап қазақтың ұлттық салт-дәстүр түрлерін айтқызу, соның ішінде бесікке салу дәстүрін түсіндіру. Балалар бесік жабдықтарының дұрыс атауларын айтуға баулу.	03.01.2025
19	«Қиялымдағы аспап»	Ұлттық аспаптарды көріп, өздерінің қиялына ерік беріп, ұнаған аспапты қағаз бетіне суретін салғызу. Аспапты негізгі түстермен бояту. Түстерді ажыратуға және салғанын түсіндіріп бере алуға дағдыландыру.	10.01.2025
20	«Ертегілер елінде»	Ертегідегі кейіпкерлерге сипаттама жасату, жақсы мен жаманды ажыратуға баулу.	17.01.2025
21	«Әңгіме құраймыз»	Суреттегі салт-дәстүрге қатысты берілген суреттер бойынша атауларын атап шағын әңгіме құрату. Салт-дәстүрлер қай кезде және қалай қолданылатынын түсіндіру.	24.01.2025
22	“Әже әлдіі”	Балалар әжелерінің айтқан бесік жырларын естерінде сақтап, үзінді айтқызу. Әжесі оқыған ертегілердің ішінен өздеріне ұнайтынын айтқызып және кейіпкерлерін атау. Жағымды және жағымсыз қасиеттерін түсіндіру.	31.01.2025
23	«Алжапқышты әшекейлеу»	Алжапқыштың суретін салу. Қазақ оюларының кейбір элементтерін пайдалану. Эстетикалық талғамын қалыптастыру, түстерді дұрыс қолдануға дағдыландыру.	07.02.2025
24	«Сиқырлы саусақтар»	Саусақтары арқылы қазақтың киіз үйін салу, саусақтарының ұшымен кепкен қазақ үйге өрнектер салып безендіру. Дәстүрден тыс сурет салу техникасын қолдануға қауіпсіздік ережелерін сақтау.	14.02.2025
25	«Қазақтың ұлттық киімдері»	Қазақтың ұлттық киімдерімен таныстыру. Ұлттық киім түрлерінің өзара ұқсастықтары мен ерекшелігі және күнделікті киетін киімдерден айырмашылығын ажырату. Ұлттық киімдер арқылы сөздік қорларын дамыту	21.02.2025
26	«Ұлттық бас киімді»	Қазақтың ұлттық бас киімдерін көрсету. Өзіне ұнаған бас	28.02.2025

	әшекейлеу»	киімнің бейнесін салдыру. Бас киімге ұлттық ою элементтерін қолдандыру.Эстетикалық талғамын дамыту.	
27	«Қазақтың ұлттық ою – өрнегінің екі элементі (жолақша)»	Өрнекті кілемшені қазақтың ою – өрнек элементтерімен әшекейлеу. Ою – өрнектер туралы түсініктерін қалыптастыру. Кілемшені «қой ізі» және «ирексу» өрнегімен әшекейлеуді үйрету. Бояуды дұрыс пайдалануға дағдыландыру.	07.03.2025
28	Асықтар әлемі	Асықтың қалыптарымен таныстыру. Баланы ептілікке, шапшаңдыққа, дәлдікке тәрбиелеу. Танымдық ой - өрісін кеңейту	14.03.2025
29	«Бес асық» ойыны	Түсі бірдей бес асықты тігінен немесе көлденеңінен бір жерге жинау. Көбірек бір түсті асық жинап, тақта үстін асықтан босатып, көбірек ұпай алу.	20.03.2025
30	«Қазақтың ұлттық ойындары»	Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстыру, ойын ережелерін түсіндіру. Өз отанына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	28.03.2025
31	«Әжемнің кесесі»	Кесемен таныстыру. .Ермексазды пайдалану арқылы кесені мүсіндеп,қазақ оюының элементтерін қолдану арқылы әшекейлету.Кесенің не үшін қолданатынын түсіндіру.	04.04.2025
32	«Қазақтың ағаш үйі»	Үлгіге қарап трафераттар арқылы ағаш үйдің суретін салу. Салған суреттеріне ашық түстерді қолдану. Ағаш үйге қазақтың ұлттық оюының элементтерін жасату.	11.04.2025
33	«Қазақтың батырлары»	Қазақ батырларының бейнесін көрсету, таныстыру. Батырлардың суретіне қарап шағын әңгіме құрастыру.	18.04.2025
34	«Құрақ көрпе»	Ұлттық тұтынатын бұйымдармен таныстыру.Түрлі-түсті қағаздардан қиылған пішіндер арқылы құрақ көрпе құрастыру. Түстерді сәйкестендіру. Ашық түстерді қолдануға дағдыландыру.	25.04.2025
35	«Өнер көзі халықта»	Қазақ халқының ұлттық әуендерімен таныстыру.Әуеннің атын танытып және сәйкес би қимылдарын қайталату.	02.05.2025
36	«Ұлттық тағамдар»	Қазақтың ұлттық тағамдарын таныстыру және атауларын үйрету. Сүт өнімдерімен таныстыру. Ермексаздан құртты дөңгелек пішінге келтіріп мүсіндету.Ермексазды уқалау тәсілін қолданып жұмсартып дөңгелету, ақ түсті ермексаз қолдануды үйрету.	08.05.2025
37	«Біздің оркестр»	Қазақ халқының ұлттық аспаптарының атауын қайталату.Олардың ерекшеліктері мен дыбыстарын ажырату.Аспата ойнауға қызығушылықтарын арттыру.	16.05.2025
38	«Бесік жыры»	Бесік жыры жаңа туған сәбиге айтылатынын түсіндіру.Бесік жырын мәнерлеп,жатқа айтқызу.	23.05.2025
39	«Ұлттық құндылықтар туралы не білеміз?»	Жыл бойы өткен материалдарды пысықтау, ұлттық құндылықтардың тәрбие бастауы екенін түсіндіру, өз халқына деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Өз отанына, салт-дәстүрлеріне деген қызығушылықтарын ашу.	30.05.2025

1-картотека. «Қазақ халқының салттары мен дәстүрлері»

Өткізу күні: 06.09.2024

Мақсаты: Балаларға қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы түсінік беру, тұсаукесер рәсімімен таныстыру, ұлттық дәстүрлерге қызығушылығын арттыру.

Міндеттері:

- Білімділік: тұсаукесер дәстүрінің мәнін түсіндіру.
- Дамытушылық: сөздік қорын, байланыстырып сөйлеуін дамыту.
- Тәрбиелік: үлкенді құрметтеуге, ұлттық мұраны бағалауға тәрбиелеу.

Қажетті құралдар: Тұсаукесер рәсімінің суреттері, қуыршақ, ала жіп, түрлі түсті жіптер.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі. Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді.
2. Қызығушылықты ояту. Тәрбиеші салт-дәстүрлер бейнеленген суреттерді көрсетіп: «Қазақ халқы қандай дәстүрлерді сақтаған?» – деп сұрайды.
3. Негізгі бөлім. Тұсаукесер рәсімі түсіндіріледі. Балаларға баланың тұсауын ала жіппен кесудің мағынасы, ақ жол тілеу туралы айтылады.
4. Шығармашылық жұмыс. Балалар түрлі түсті жіптерден ала жіп өруді тәрбиешінің көмегімен орындайды.
5. Қорытынды. «Бұл қандай дәстүр?» ойыны өткізіледі. Балалар сурет бойынша дәстүр атауын атайды.

Күтілетін нәтиже: Балалар тұсаукесер дәстүрін таниды, оның мағынасын түсіндіреді, ала жіп өруге қатысады.

2- картотека. «Ұлттық киімдер»

Өткізу күні: 13.09.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық киімдерімен таныстыру, киімдердің атауларын, түстерін және ерекшеліктерін ажыратуға үйрету.

Міндеттері: Ұлттық киімдер туралы білімдерін кеңейту; салыстыру, топтастыру қабілеттерін дамыту; ұлттық киімді құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Шапан, камзол, сәукеле, тақия, тымақ, мәс бейнеленген суреттер, түрлі түсті карточкалар.

Сабақ барысы:

1. Шаттық шеңбері. Балалар бір-біріне жақсы тілектер айтады.
2. Көрнекілікпен жұмыс. Тәрбиеші ұлттық киімдердің атауын айтып, олардың қандай жағдайда киілетінін түсіндіреді.
3. Дидактикалық ойын «Кімнің киімі?» Балалар бас киімдерді, сырт киімдерді және аяқ киімдерді топтастырады.
4. Шығармашылық жұмыс. Балалар өздеріне ұнаған ұлттық киімнің суретін таңдап, түстерін атап бояйды.
5. Қорытынды. «Киімді сипатта» ойыны арқылы балалар киімнің түсін, пішінін және атауын айтады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық киімдердің бірнеше түрін атайды, түсін ажыратады, киімдерді ортақ белгілеріне қарай топтастырады.

3- картотека. «Ұлттық бұрышқа саяхат»

Өткізу күні: 20.09.2024

Мақсаты: Балаларды қазақ халқының тұрмыстық бұйымдарымен таныстыру, ермексаздан немесе тұзды қамырдан бұйымдар мүсіндеуге үйрету.

Міндеттері: Ұлттық бұйымдардың атауларын меңгерту; қолдың ұсақ моторикасын және шығармашылық қабілетін дамыту; ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Құралдар: Ұлттық бұрыш, домбыра, торсық, кесе, ермексаз, тұзды қамыр, тақтайша, кескіш.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру. Балалар ұлттық бұрышқа саяхатқа шығады.
2. Таныстыру. Тәрбиеші бұйымдарды көрсетіп, олардың атаулары мен тұрмыстағы қолданылуын түсіндіреді.
3. Дидактикалық ойын «Бұйымды таны». Балалар сипаттамасы бойынша бұйымды табады.
4. Практикалық жұмыс. Балалар ермексаздан кесе немесе шағын торсық мүсіндейді. Бұйымды домалақтау, созу, жалпақтау тәсілдерін қолданады.
5. Көрме. Балалар жұмыстарын ұлттық бұрышқа орналастырып, өз бұйымдарын таныстырады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық тұрмыстық бұйымдарды таниды, олардың қызметін айтады, қарапайым мүсіндеу тәсілдерін қолданады.

4- картотека. «Сырмақ»

Өткізу күні: 27.09.2024

Мақсаты: Қазақтың сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру, сырмақтың ерекшелігін түсіндіру және ұлттық ою-өрнектермен безендіруге үйрету.

Міндеттері: Ою-өрнек түрлерін таныту; түстерді үйлестіру дағдыларын дамыту; ұлттық өнерді бағалауға тәрбиелеу.

Құралдар: Сырмақ суреті, ою үлгілері, қағаз, қарындаштар, бояулар.

Сабақ барысы:

1. Шаттық шеңбері. Ұлттық өнер туралы қысқаша әңгімелесу.
2. Түсіндіру. Сырмақтың киізден жасалатын ұлттық төсеніш екені айтылады. Ою-өрнектердің әсемдік үшін қолданылатыны көрсетіледі.
3. Ойын «Оюды тап». Балалар ою үлгілерін салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын атайды.
4. Сурет салу. Балалар сырмақтың дайын сызбасына оюларды орналастырып, жиектерін бастыру арқылы бояйды.
5. Қорытынды. Балалардың жұмыстары салыстырылып, шағын көрме ұйымдастырылады.

Күтілетін нәтиже: Сырмақтың не екенін біледі, ою-өрнектерді ажыратады, суретті ұқыпты безендіреді.

5- картотека. «Қағаздан моншақ құрастыру»

Өткізу күні: 04.10.2024

Мақсаты: Түрлі түсті қағаздан моншақ құрастыру арқылы балалардың шығармашылық қабілетін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту.

Міндеттері: Геометриялық пішіндерді ажырату; түстерді ретімен орналастыруға үйрету; қауіпсіздік ережелерін сақтауға баулу.

Құралдар: Түрлі түсті қағаз, алдын ала дайындалған дөңгелек немесе үшбұрыш пішіндер, желім, қайшы, жіп.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі. Балалар моншақтардың суреттерін қарап, олардың түсі мен пішінін атайды.
2. Түсіндіру. Тәрбиеші қағаздан моншақ жасаудың ретін көрсетеді.
3. Қауіпсіздік ережесі. Қайшыны ұшын жоғары қаратпай ұстау, оны жолдасына сілтемеу және желімді ауызға салмау түсіндіріледі.
4. Практикалық жұмыс. Балалар дайын пішіндерді ретімен жіпке тізеді. Қажет болған жағдайда тәрбиеші көмектеседі.
5. Қорытынды. Балалар өз моншақтарын көрсетіп, қолданған түстерін атайды.

Күтілетін нәтиже: Қағаз пішіндерден моншақ құрастырады, түстерді ажыратады, қауіпсіздік ережелерін сақтайды.

6- картотека. «Қазақстанның Қызыл кітабы»

Өткізу күні: 11.10.2024

Мақсаты: Қызыл кітап туралы түсінік қалыптастыру, сирек кездесетін өсімдіктер мен жануарларды қорғаудың маңызын түсіндіру.

Міндеттері: Балалардың табиғат туралы білімін кеңейту; салыстыру және әңгімелеу дағдыларын дамыту; табиғатқа қамқорлық жасауға тәрбиелеу.

Құралдар: Қызыл кітаптың суреті, сирек кездесетін жануарлар мен өсімдіктердің бейнелері, карточкалар.

Сабақ барысы:

1. Қызығушылықты ояту. Тәрбиеші балаларға Қызыл кітапты көрсетіп, оның атауы туралы сұрайды.
2. Түсіндіру. Қызыл кітапқа жойылып кету қаупі бар немесе сирек кездесетін түрлер енгізілетіні түсіндіріледі.
3. Дидактикалық ойын «Қамқор болайық». Балалар табиғатты қорғауға қатысты дұрыс әрекеттерді таңдайды.
4. Шығармашылық жұмыс. Балалар сирек кездесетін жануардың суретін бояп, оның атын айтады.
5. Қорытынды. «Табиғатты қалай қорғаймыз?» тақырыбында шағын әңгіме құрастырады.

Күтілетін нәтиже: Қызыл кітаптың мақсатын түсінеді, табиғатты қорғаудың қарапайым жолдарын атайды.

7- картотека. «Торсық»

Өткізу күні: 18.10.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық ыдысы торсықпен таныстыру, оның тұрмыстағы қызметін түсіндіру, ермексازдан мүсіндеу дағдыларын жетілдіру.

Міндеттері: Ұлттық бұйымдар туралы білімін толықтыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.

Құралдар: Торсықтың үлгісі, ермексаз, тақтайша, кескіш, ою-өрнек үлгілері.

Сабақ барысы:

1. Шаттық шеңбері. Ұлттық бұйымдар туралы қысқаша әңгіме.
2. Таныстыру. Торсықтың дәстүрлі ыдыс екені, көбіне сусын сақтауға және алып жүруге пайдаланылғаны түсіндіріледі.
3. Ойын «Бұл не үшін қажет?» Балалар ұлттық бұйымдардың қызметін атайды.
4. Мүсіндеу. Балалар ермексазды жұмсартып, созу және жалпақтау арқылы торсық пішінін жасайды. Кескішпен өрнек түсіреді.
5. Қорытынды. Балалар өз жұмыстарын көрсетіп, торсықтың қандай ыдыс екенін айтады.

Күтілетін нәтиже: Торсықты таниды, оның қызметін түсіндіреді, қарапайым мүсіндеу әдістерін қолданады.

8- картотека. «Әжемнің өрнектері»

Өткізу күні: 25.10.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық ою-өрнектерімен таныстыру, трафарет арқылы өрнек салуға және түстерді дұрыс пайдалануға үйрету.

Міндеттері: Ою түрлерін ажырату; қолдың икемділігін және эстетикалық талғамын дамыту; өзгенің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Ою трафареттері, ақ қағаз, түрлі түсті қарындаштар немесе бояулар, ұлттық бұйымдардың суреттері.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру. Тәрбиеші әжелердің қолөнері туралы әңгімелейді.
2. Таныстыру. «Қошқармүйіз», «ирексу» сияқты оюлар көрсетіліп, олардың пішіндері салыстырылады.
3. Дидактикалық ойын «Өрнекті жалғастыр». Балалар берілген өрнек қатарын жалғастырады.
4. Шығармашылық жұмыс. Балалар трафаретті пайдаланып, оюларды қағазға түсіреді және өздері таңдаған түстермен бояйды.
5. Көрме. Балалар жұмыстарын таныстырып, бір-бірінің еңбегіне жылы пікір білдіреді.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық оюларды таниды, трафаретпен жұмыс істейді, түстерді үйлестіре алады.

9- картотека. «Сәукеле»

Өткізу күні: 01.11.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық бас киімі сәукелемен таныстыру, түрлі түсті қағаздан бөліктерді қиып, композиция құрастыруға үйрету.

Міндеттері: Ұлттық киім туралы білімдерін кеңейту; кеңістікте орналастыру қабілетін дамыту; ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Құралдар: Сәукеле суреті, түрлі түсті қағаз, алдын ала сызылған пішіндер, балаларға арналған қауіпсіз қайшы, желім, қағаз.

Сабақ барысы:

1. Қызығушылықты ояту. Сәукеленің суреті көрсетіліп, балалар оның пішіні мен түсін сипаттайды.
2. Түсіндіру. Сәукеленің қазақтың дәстүрлі қалыңдық бас киімі екені айтылады.
3. Қауіпсіздік ережесі. Қайшыны дұрыс ұстау және қауіпсіз қолдану еске түсіріледі.
4. Жапсыру жұмысы. Балалар дайын пішіндерді қиып немесе дайын қиылған бөліктерді пайдаланып, сәукеле композициясын құрастырады. Оны оюлармен безендіреді.
5. Қорытынды. Әр бала өзінің жұмысын көрсетіп, қолданған түстерін атайды.

Күтілетін нәтиже: Сәукелені таниды, оның ерекшелігін айтады, қағаз бөліктерінен композиция құрастырады.

10- картотека. «Салттар мен фольклор»

Өткізу күні: 08.11.2024

Мақсаты: Қазақтың салт-дәстүрлері мен ауыз әдебиеті туралы түсінік қалыптастыру, ертегі мазмұнын айтуға және кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалауға үйрету.

Міндеттері: Сөздік қорын дамыту; жақсы мен жаманды ажыратуға баулу; адамгершілік қасиеттерге тәрбиелеу.

Құралдар: Ертегі кітаптары, салт-дәстүр суреттері, кейіпкерлердің бетперделері.

Сабақ барысы:

1. Шаттық шеңбері. Балалар ізгі тілектер айтады.
2. Әңгімелесу. Тәрбиеші салт-дәстүрлер мен фольклор ұғымдарын балаларға түсінікті тілмен түсіндіреді.
3. Ойын «Жақсы ма, жаман ба?» Балалар ертегі кейіпкерлерінің әрекеттерін бағалайды.
4. Сахналау. Балалар өздеріне таныс ертегіден шағын көрініс көрсетеді.
5. Қорытынды. Ертегінің мазмұны және кейіпкерлердің мінез-құлқы талқыланады.

Күтілетін нәтиже: Салт-дәстүрлерді таниды, ертегі мазмұнын әңгімелейді, жағымды және жағымсыз әрекеттерді ажыратады.

11- картотека. «Күй күмбірі»

Өткізу күні: 15.11.2024

Мақсаты: Қазақтың күй өнерімен таныстыру, музыканы тыңдау арқылы көңіл күйді ажыратуға және ырғақты сезінуге үйрету.

Міндеттері: Музыкалық есту қабілетін дамыту; ұлттық музыкаға қызығушылықты арттыру; өнерді құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Домбыра, күй жазбалары, музыкалық аспаптардың суреттері.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру. Балалар күй тыңдауға дайындалады.
2. Музыка тыңдау. Тәрбиеші балаларға екі түрлі сипаттағы күй үзіндісін тыңдатады.
3. Әңгімелесу. «Күй көңілді ме, әлде баяу ма?», «Қандай сезім тудырды?» деген сұрақтар қойылады.
4. Қимылды ойын. Балалар күй ырғағына сәйкес қол қимылдарын және жеңіл дене қимылдарын орындайды.
5. Қорытынды. Балалар күйдің қандай көңіл күй сыйлағанын айтып береді.

Күтілетін нәтиже: Күйді тыңдайды, оның сипатын қарапайым сөздермен сипаттайды, ырғаққа сәйкес қимыл жасайды.

12- картотека. «Күй атасы – Құрманғазы»

Өткізу күні: 22.11.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлы күйші-композиторы Құрманғазы Сағырбайұлы туралы түсінік беру, оның күйлерін тыңдату арқылы ұлттық музыкаға қызығушылықты арттыру.

Міндеттері: Күйшінің есімін есте сақтауға көмектесу; музыканың сипатын ажырату қабілетін дамыту; ұлттық өнерді құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Құрманғазының суреті, домбыра, күй жазбалары, музыкалық карточкалар.

Сабақ барысы:

1. Қызығушылықты ояту. Құрманғазының суреті көрсетіліп, оның кім екені түсіндіріледі.
2. Тыңдалым. Құрманғазының «Балбырауын» немесе «Сарыарқа» күйінен балалардың жасына лайық үзінді тыңдатылады.
3. Талқылау. Балалар күйдің жылдамдығын, көңіл күйін және өздеріне әсерін сипаттайды.
4. Ойын «Күйді тыңда да, сипатта». Балалар көңілді, баяу немесе жігерлі әуендерді ажыратады.
5. Қорытынды. Құрманғазының қазақтың белгілі күйші-композиторы екені қайталанады.

Күтілетін нәтиже: Құрманғазының есімін біледі, күйін тыңдайды, музыканың сипатын ажыратады.

13- картотека. «Ұлттық аспаптар»

Өткізу күні: 29.11.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптарымен таныстыру, олардың дыбыстық ерекшеліктерін тыңдау арқылы ажыратуға үйрету.

Міндеттері: Аспаптардың атауларын меңгерту; есту және есте сақтау қабілеттерін дамыту; музыка өнеріне қызығушылық тәрбиелеу.

Құралдар: Домбыра, қобыз, жетіген, сыбызғы суреттері немесе үлгілері, аудиожазбалар.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру. Балаларға ұлттық аспаптардың суреттері көрсетіледі.
2. Таныстыру. Тәрбиеші аспаптардың атауларын айтып, олардың дыбыс шығару ерекшеліктерін түсіндіреді.
3. Ойын «Үнінен таны». Балалар дыбыстық үзінділерді тыңдап, аспаптың атауын табуға тырысады.
4. Практикалық әрекет. Балалар қолда бар қауіпсіз музыкалық аспаптармен қарапайым ырғақ орындайды.
5. Қорытынды. Әр бала бір ұлттық аспапты таңдап, оның атауы мен ерекшелігін айтады.

Күтілетін нәтиже: Бірнеше ұлттық аспапты атайды, дыбыстарын тыңдап салыстырады, музыкалық әрекетке қатысады.

14- картотека. «Домбыра»

Өткізу күні: 06.12.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық аспабы домбырамен таныстыру, қағаздан көлемді пішін құрастыру арқылы шығармашылық қабілетін дамыту.

Міндеттері: Домбыраның құрылысын таныту; құрастыру дағдыларын жетілдіру; жұмысты аяғына дейін орындауға тәрбиелеу.

Құралдар: Домбыра үлгісі, түрлі түсті қағаз, картон, желім, қауіпсіз қайшы, дайын пішіндер.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңінде домбыра туралы жұмбақ жасырылады.
2. Тәрбиеші домбыраның шанағын, мойнын және ішегін көрсетіп, құрылысын түсіндіреді.
3. «Домбыраның бөліктерін тап» ойыны ойнатылады.
4. Балалар қағаздан дайын пішіндерді біріктіріп, домбыра құрастырады. Қалауы бойынша ою-өрнекпен безендіреді.
5. Жұмыстар таныстырылып, домбыраның қандай аспап екені қайталанады.

Күтілетін нәтиже: Домбыраны таниды, оның негізгі бөліктерін атайды, қағаздан қарапайым құрастыру жұмысын орындайды.

15- картотека. «Бұл қандай аспап екенін тап»

Өткізу күні: 13.12.2024

Мақсаты: Ұлттық музыкалық аспаптарды сыртқы бейнесі мен дыбысы арқылы ажыратуға үйрету.

Міндеттері: Музыкалық есту қабілетін дамыту; аспаптардың атауларын бекіту; бірлесіп әрекет етуге тәрбиелеу.

Құралдар: Домбыра, қобыз, жетіген, сыбызғы суреттері, аудиожазбалар, балаларға арналған шағын музыкалық аспаптар.

Сабақ барысы:

1. Балалар шеңберге тұрып, музыкалық аспаптар туралы әңгімелеседі.
2. Тәрбиеші ұлттық аспаптардың суреттерін көрсетіп, олардың атауларын қайталатады.
3. «Үнінен таны» ойынында балалар аспаптың дыбысын тыңдап, сәйкес суретті таңдайды.
4. Балалар қолда бар аспаптарда қарапайым ырғақ орындап, шағын оркестр құрады.
5. Сабақ соңында әр бала өзі таныған аспапты атайды.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық аспаптарды суреттен таниды, дыбыстарын салыстырады, топтық музыкалық әрекетке қатысады.

16- картотека. «Қорқыт ата» (аңыз)

Өткізу күні: 20.12.2024

Мақсаты: Қорқыт ата туралы аңызбен таныстыру, қобыздың ерекшелігін түсіндіру және ұлттық мұраға құрмет қалыптастыру.

Міндеттері: Тыңдалған мәтінді түсінуге үйрету; салыстыру және әңгімелеу дағдыларын дамыту; халық мұрасына қызығушылық тәрбиелеу.

Құралдар: Қорқыт ата бейнесі, қобыз бен домбыра суреттері, аңызға қатысты иллюстрациялар, күй жазбасы.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші балаларға Қорқыт ата туралы қысқаша мәлімет береді.
2. Қорқыт ата туралы балалардың жасына бейімделген аңыз үзіндісі әңгімеленеді.
3. Қобыздың сыртқы құрылысы мен үні таныстырылады.
4. «Қобыз бен домбыраны салыстыр» ойынында балалар аспаптардың ұқсастығы мен айырмашылығын айтады.
5. Аңыз бойынша балалардың пікірлері тыңдалып, сабақ қорытындыланады.

Күтілетін нәтиже: Қорқыт ата туралы бастапқы түсінік алады, қобызды таниды, ұлттық аспаптарды салыстырады.

17- картотека. «Атама арналған тымақ»

Өткізу күні: 27.12.2024

Мақсаты: Қазақтың ұлттық бас киімі тымақпен таныстыру, дәстүрден тыс сурет салу техникасы арқылы шығармашылық қабілетін дамыту.

Міндеттері: Тымақтың ерекшелігін таныту; түстерді үйлестіру және ою салу дағдыларын жетілдіру; үлкендерді құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Тымақ суреті, дайын кескін, бояулар, қылқалам, тұз, желім, ою үлгілері.

Сабақ барысы:

1. Балаларға тымақтың суреті көрсетіліп, оның қыста киілетін ұлттық бас киім екені түсіндіріледі.
2. Тымақтың пішіні мен ерекшеліктері талқыланады.
3. Тәрбиеші дайын кескінді бастыру және бояу тәсілін көрсетеді.
4. Балалар тымақты бояп, қажетті жеріне аз мөлшерде желім жағып, тұз себу арқылы бедерлі әсер жасайды. Кепкен соң ою элементтерін қосады.
5. Балалар жұмыстарын «Атама сыйлық» көрмесіне ұсынады.

Күтілетін нәтиже: Тымақты таниды, дәстүрден тыс сурет салу тәсілін қолданады, жұмысты ұқыпты аяқтайды.

18- картотека. «Қандай салт-дәстүрді білесің?»

Өткізу күні: 03.01.2025

Мақсаты: Қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы білімдерін бекіту, бесікке салу рәсімімен таныстыру.

Міндеттері: Дәстүр атауларын дұрыс айтуға үйрету; сөздік қорын дамыту; отбасылық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Бесік, бесік жабдықтарының суреттері, салт-дәстүр карточкалары, қуыршақ.

Сабақ барысы:

1. Балалармен қазақ халқының салт-дәстүрлері туралы әңгімелесу жүргізіледі.
2. Тәрбиеші бесікке салу рәсімін суреттер арқылы түсіндіреді.
3. Бесік, жастық, көрпе, жөргек сияқты заттардың атаулары таныстырылады.
4. «Бесік жабдықтарын ата» ойынында балалар суреттерді сәйкестендіреді.
5. Қуыршақты бесікке бөлеу көрінісі көрсетіліп, дәстүрдің тәрбиелік мәні қорытындыланады.

Күтілетін нәтиже: Бірнеше салт-дәстүрді атайды, бесікке салу рәсімін түсінеді, бесік жабдықтарын таниды.

19- картотека. «Қиялымдағы аспап»

Өткізу күні: 10.01.2025

Мақсаты: Балалардың қиялын дамыту, ұлттық музыкалық аспаптардың бейнесін қағазға түсіруге үйрету.

Міндеттері: Аспаптардың пішіндерін ажырату; сурет салу дағдыларын жетілдіру; өз ойын еркін жеткізуге тәрбиелеу.

Құралдар: Ұлттық аспаптардың суреттері, ақ қағаз, қарындаштар, бояулар.

Сабақ барысы:

1. Ұлттық аспаптардың суреттері көрсетіліп, олардың атаулары қайталаанады.
2. Тәрбиеші балаларға өздері ойлап тапқан музыкалық аспаптың қандай болуы мүмкін екенін сұрайды.
3. «Қиялдағы аспапты сипатта» ойынында балалар пішінін және түсін ауызша сипаттайды.
4. Балалар аспаптың суретін салып, негізгі түстермен бояйды.
5. Әр бала өз туындысын таныстырып, аспабының атауын және қандай дыбыс шығаратынын айтады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық аспаптардың бейнесін салады, түстерді пайдаланады, өз жұмысын түсіндіреді.

20- картотека. «Ертегілер елінде»

Өткізу күні: 17.01.2025

Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін сипаттауға, олардың іс-әрекеттерін бағалауға және жақсы мен жаманды ажыратуға үйрету.

Міндеттері: Байланыстырып сөйлеуді дамыту; есте сақтау қабілетін жетілдіру; мейірімділік пен адалдыққа тәрбиелеу.

Құралдар: Таныс ертегілердің суреттері, кейіпкерлердің бейнелері, бетперделер.

Сабақ барысы:

1. «Ертегіні тап» ойынында балалар суреттерге қарап ертегінің атауын табады.
2. Тәрбиеші таныс ертегілердің бірінің мазмұнын еске түсіреді.
3. «Кейіпкерді сипатта» тапсырмасында балалар кейіпкердің сыртқы бейнесі мен мінезін айтады.
4. Балалар ертегіден шағын көрініс сахналайды.
5. Қорытындыда кейіпкерлердің жақсы және жағымсыз әрекеттері талқыланады.

Күтілетін нәтиже: Ертегі кейіпкерлерін таниды, олардың мінез-құлқын сипаттайды, жағымды әрекеттерді ажыратады.

21- картотека. «Әңгіме құраймыз»

Өткізу күні: 24.01.2025

Мақсаты: Салт-дәстүрлер бейнеленген суреттер бойынша шағын әңгіме құрастыруға үйрету.

Міндеттері: Сөздік қорын байыту; сөйлем құрау және жүйелі сөйлеу дағдыларын дамыту; ұлттық дәстүрлерге құрмет қалыптастыру.

Құралдар: Тұсаукесер, бесікке салу, қонақ күту, бата беру бейнеленген суреттер.

Сабақ барысы:

1. Балаларға салт-дәстүрлер бейнеленген суреттер ұсынылады.
2. Тәрбиеші әр сурет бойынша сұрақтар қояды: «Бұл қандай дәстүр?», «Қай кезде орындалады?».
3. «Суреттерді ретімен орналастыр» ойынында балалар рәсімнің орындалу ретін анықтайды.
4. Балалар сурет бойынша 3–4 сөйлемнен тұратын шағын әңгіме құрастырады.
5. Бірнеше бала әңгімесін ортаға салып, сабақ қорытындыланады.

Күтілетін нәтиже: Сурет мазмұнын түсінеді, салт-дәстүрді атайды, қысқаша әңгіме құрастырады.

22- картотека. «Әже әлдиі»

Өткізу күні: 31.01.2025

Мақсаты: Бесік жыры мен әженің ертегілері арқылы балалардың тыңдау, есте сақтау және мәнерлеп сөйлеу қабілеттерін дамыту.

Міндеттері: Бесік жырының мақсатын түсіндіру; шығармаларды есте сақтауға үйрету; үлкендерді сыйлауға тәрбиелеу.

Құралдар: Бесік, қуыршақ, бесік жырының аудиожазбасы, ертегі кітаптары.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші балаларға әженің әлдиі туралы әңгімелейді.
2. Бесік жырының қысқа үзіндісі тыңдатылады.
3. Балалар өздері білетін бесік жырынан қысқа үзінді айтады немесе тәрбиешімен бірге қайталайды.
4. «Әжемнің ертегісі» бөлімінде балалар өздеріне ұнайтын ертегіні атап, кейіпкерлерін сипаттайды.
5. Қорытындыда әженің мейірімі, үлкенді сыйлау және қамқорлық туралы әңгімелеседі.

Күтілетін нәтиже: Бесік жырының не үшін айтылатынын біледі, таныс үзіндіні қайталайды, ертегі кейіпкерлерін атайды.

23- картотека. «Алжапқышты әшекейлеу»

Өткізу күні: 07.02.2025

Мақсаты: Алжапқыштың тұрмыстағы қызметін түсіндіру, ұлттық ою элементтерін пайдаланып суретті безендіруге үйрету.

Міндеттері: Ою-өрнектерді ажырату; түстерді үйлестіру қабілетін дамыту; ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Құралдар: Алжапқыш үлгісі, қағаз, түрлі түсті қарындаштар, бояулар, ою трафареттері.

Сабақ барысы:

1. Алжапқыштың суреті көрсетіліп, оның ас әзірлегенде және үй жұмысында қолданылатыны түсіндіріледі.
2. Алжапқыштың пішіні мен сәндік элементтері қарастырылады.
3. «Оюды таңда» ойынында балалар ұлттық өрнектерді ажыратады.
4. Балалар алжапқыштың дайын сызбасын бояп, ұлттық оюлармен безендіреді.
5. Жұмыстар көрмеге қойылып, балалар өз таңдауларын түсіндіреді.

Күтілетін нәтиже: Алжапқыштың қызметін түсінеді, оюларды пайдаланады, суретті түстермен безендіреді.

24- картотека. «Сиқырлы саусақтар»

Өткізу күні: 14.02.2025

Мақсаты: Саусақпен сурет салу техникасын қолдану арқылы қазақтың киіз үйінің бейнесін жасау және шығармашылық қабілетін дамыту.

Міндеттері: Киіз үйдің негізгі бөліктерін таныту; саусақ моторикасын дамыту; бояумен қауіпсіз жұмыс істеуге үйрету.

Құралдар: Киіз үй суреті, қағаз, гуашь бояулары, сулықтар, алжапқыштар.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші киіз үйдің суретін көрсетіп, шаңырақ, кереге, уық туралы қарапайым түсінік береді.
2. «Киіз үйді құрастыр» ойынында балалар оның негізгі бөліктерін суреттен табады.
3. Тәрбиеші саусақпен бояу жағу және нүктелер арқылы өрнек жасау тәсілін көрсетеді.
4. Балалар киіз үйдің дайын кескінін саусақтарының ұшымен бояп, өрнектермен безендіреді.
5. Балалар жұмыстарын көрсетіп, бояуларды қалай пайдаланғанын айтады.

Күтілетін нәтиже: Киіз үйдің бейнесін таниды, саусақпен сурет салу тәсілін қолданады, қауіпсіздік ережелерін сақтайды.

25- картотека. «Қазақтың ұлттық киімдері»

Өткізу күні: 21.02.2025

Мақсаты: Ұлттық киім түрлерінің ерекшеліктерін таныту, оларды күнделікті киімдермен салыстырып, сөздік қорын байыту.

Міндеттері: Ұлттық киім атауларын бекіту; салыстыру қабілетін дамыту; ұлттық мұраға құрмет тәрбиелеу.

Құралдар: Ұлттық және заманауи киімдердің суреттері, киім карточкалары, қуыршақтар.

Сабақ барысы:

1. Балалар ұлттық киімдер туралы бұрынғы білімдерін еске түсіреді.
2. Тәрбиеші шапан, камзол, такия, сәукеле, тымақ және күнделікті киімдерді салыстырады.
3. «Ұқсастығы мен айырмашылығын тап» ойынында балалар киімдердің түсін, пішінін және қолданылуын сипаттайды.
4. Балалар суреттерді ұлттық және күнделікті киімдер деп екі топқа бөледі.
5. Қорытындыда әр бала бір киімді таңдап, оның ерекшелігін айтады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық киімдерді атайды, күнделікті киімдерден айырмашылығын түсіндіреді, киімдерді топтастырады.

26- картотека. «Ұлттық бас киімді әшекейлеу»

Өткізу күні: 28.02.2025

Мақсаты: Қазақтың ұлттық бас киімдерін таныстыру, бас киімнің суретін ұлттық оюлармен безендіруге үйрету.

Міндеттері: Бас киімдердің түрлерін ажырату; сурет салу дағдыларын дамыту; эстетикалық талғам қалыптастыру.

Құралдар: Такия, тымақ, сәукеле суреттері, дайын сызбалар, қарындаштар, бояулар, ою үлгілері.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші ұлттық бас киімдерді көрсетіп, олардың атауларын қайталайды.
2. «Бас киімді таны» ойынында балалар суреттерді сәйкестендіреді.
3. Ұлттық оюлардың бас киімдерді әшекейлеуде қолданылатыны түсіндіріледі.
4. Балалар өздеріне ұнаған бас киімнің бейнесін салып, оюлармен безендіреді.
5. Дайын жұмыстар көрмеге қойылады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық бас киімдерді таниды, суретін салады, ою элементтерін орынды қолданады.

27- картотека. «Қазақтың ұлттық ою-өрнегінің екі элементі (жолақша)»

Өткізу күні: 07.03.2025

Мақсаты: «Қой ізі» және «ирексу» оюларымен таныстыру, оларды жолақша бойына ретімен орналастыруға үйрету.
Міндеттері: Өрнек элементтерін ажырату; кеңістікте бағдарлау және түстерді үйлестіру қабілетін дамыту; ұлттық өнерге қызығушылық тәрбиелеу.

Құралдар: Ою үлгілері, жолақша түріндегі қағаз, трафареттер, бояулар, қарындаштар.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші қазақтың ою-өрнектері туралы әңгімелейді.
2. «Қой ізі» және «ирексу» өрнектерінің бейнесі көрсетіліп, пішіндері салыстырылады.
3. «Өрнек қатарын жалғастыр» ойынында балалар өрнектердің ретін анықтайды.
4. Балалар жолақшаға оюларды трафарет арқылы түсіріп, бояйды.
5. Дайын жұмыстар салыстырылып, балалар өз өрнектерінің ретін түсіндіреді.

Күтілетін нәтиже: Екі ою элементін таниды, жолақшаға ретімен орналастырады, бояуды дұрыс қолданады.

28- картотека. «Асықтар әлемі»

Өткізу күні: 14.03.2025

Мақсаты: Асықтың түрлерімен және орналасу қалпымен таныстыру, балалардың ептілігін, дәлдігін және танымдық қабілетін дамыту.

Міндеттері: Асыққа қатысты ұғымдарды меңгерту; көз мөлшерін және қимыл үйлесімділігін дамыту; ойын ережелерін сақтауға тәрбиелеу.

Құралдар: Үлкен көлемді қауіпсіз оқу асықтары, суреттер, себеттер, ойын алаңы.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші асықтың қазақ халқының дәстүрлі ойындарында қолданылатынын түсіндіреді.
2. Асықтың алшы, тәйке, бүк, шік қалыптары суреттер немесе ірі үлгілер арқылы көрсетіледі.
3. «Асықтың қалпын тап» ойынында балалар көрсетілген қалыпты атайды.
4. Балалар асықтарды түсі бойынша топтастырып, белгіленген жерге орналастырады.
5. Қорытындыда асықпен ойнаудың ережелері мен қауіпсіздік талаптары қайталанады.

Күтілетін нәтиже: Асықтың негізгі қалыптарын таниды, асықтарды топтастырады, ойын ережелерін сақтайды.

29- картотека. «Бес асық» ойыны

Өткізу күні: 20.03.2025

Мақсаты: «Бес асық» ойынының қарапайым ережелерімен таныстыру, балалардың қимыл дәлдігін және зейінін дамыту.

Міндеттері: Ойын шартын түсіндіру; қол қимылдарын үйлестіру; әділдікке және кезек күтуді үйренуге тәрбиелеу.

Құралдар: Бес-бестен бөлінген асықтар жиынтығы, төсеніш, ұпай санауға арналған карточкалар.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші «Бес асық» ойынының атауы мен мақсатын түсіндіреді.
2. Ойынның балаларға бейімделген жеңіл нұсқасы көрсетіледі.
3. Балалар бес асықты бір жерге жинау, бір түстегі асықтарды табу және оларды белгіленген орынға орналастыру тапсырмаларын орындайды.
4. Шағын топтарда кезекпен ойнап, жиналған асықтарды санайды.
5. Қорытындыда ойын ережесін сақтау, достарына кедергі жасамау және нәтижені әділ бағалау талқыланады.

Күтілетін нәтиже: Ойынның қарапайым ережелерін түсінеді, асықтарды жинайды және санайды, кезек сақтайды.

30- картотека. «Қазақтың ұлттық ойындары»

Өткізу күні: 28.03.2025

Мақсаты: Қазақ халқының ұлттық ойындарымен таныстыру, ойын ережелерін сақтауға және белсенді қимылдауға үйрету.

Міндеттері: Ұлттық ойындардың атауларын меңгерту; қимыл-қозғалыс дағдыларын дамыту; достыққа, бірлікке және отансүйгіштікке тәрбиелеу.

Құралдар: Асықтар, арқан, ұлттық ойындар бейнеленген карточкалар, белгі сызықтары.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші «Асық ату», «Арқан тарту», «Ақсерек-көксерек» ойындары туралы балалардың жасына сай түсінік береді.
2. «Ойынды таны» тапсырмасында балалар сурет бойынша ойынның атауын табады.
3. Қауіпсіздік ережелері түсіндіріледі.
4. Балалар қауіпсіз бейімделген қимылды ойындарға қатысады: асықты белгіленген жерге жеткізу немесе топпен арқан тарту.
5. Қорытындыда балалар өздеріне ұнаған ойынды атап, ережесін еске түсіреді.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық ойындардың бірнеше түрін атайды, қарапайым ережелерді сақтайды, топпен әрекет етеді.

31- картотека. «Әжемнің кесесі»

Өткізу күні: 04.04.2025

Мақсаты: Қазақтың ұлттық ыдыстарымен таныстыру, ермексаздан кесе мүсіндеуге және оны ою-өрнекпен безендіруге үйрету.

Міндеттері:

- Білімділік: кесенің тұрмыстағы қызметін түсіндіру.
- Дамытушылық: мүсіндеу дағдыларын, саусақ моторикасын дамыту.
- Тәрбиелік: ұлттық бұйымдарды құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Кесе үлгісі, ермексаз, тақтайша, кескіш, ою суреттері.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі. Балаларға ұлттық ыдыстардың суреттері көрсетіледі.
2. Түсіндіру. Тәрбиеші кесенің сусын ішуге қолданылатынын айтып, оның пішінін сипаттайды.
3. Дидактикалық ойын «Ыдысты таны». Балалар кесе, тостаған және торсықтың суреттерін ажыратады.
4. Практикалық жұмыс. Балалар ермексазды жұмсартып, ортасын басу арқылы кесе пішінін жасайды. Бетін оюлармен безендіреді.
5. Қорытынды. Балалар өз кеселерін таныстырып, қандай мақсатта қолданылатынын айтады.

Күтілетін нәтиже: Кесені таниды, оның қызметін түсіндіреді, ермексаздан қарапайым бұйым мүсіндейді.

32- картотека. «Қазақтың ағаш үйі»

Өткізу күні: 11.04.2025

Мақсаты: Қазақтың дәстүрлі баспанасы киіз үймен таныстыру, дайын үлгі бойынша сурет салуға және ұлттық оюлармен безендіруге үйрету.

Міндеттері: Киіз үйдің құрылымы туралы түсінік қалыптастыру; сурет салу қабілетін дамыту; ұлттық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Киіз үйдің суреті, трафареттер, қағаз, бояулар, қарындаштар, ою үлгілері.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші киіз үйдің суретін көрсетіп, оның қазақ халқының дәстүрлі баспанасы екенін түсіндіреді.
2. Шаңырақ, кереге және уықтың атауларын таныстырылады.
3. «Киіз үйдің бөліктерін тап» ойыны өткізіледі.
4. Балалар трафарет арқылы киіз үйдің суретін салып, ашық түстермен бояйды және ою элементтерімен безендіреді.
5. Дайын суреттер көрмеге қойылып, балалар өз жұмыстарын сипаттайды.

Күтілетін нәтиже: Киіз үйді таниды, оның негізгі бөліктерін атайды, суретін салып, оюлармен безендіреді.

33- картотека. «Қазақтың батырлары»

Өткізу күні: 18.04.2025

Мақсаты: Қазақ батырлары туралы түсінік беру, батырлардың бейнесі бойынша шағын әңгіме құрастыруға үйрету.

Міндеттері: Балалардың тарихи-танымдық түсініктерін кеңейту; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту; батылдыққа, елін сүюге тәрбиелеу.

Құралдар: Қазақ батырларының суреттері, батырлар туралы балаларға арналған кітаптар, ұлттық киім мен сауыт бейнелері.

Сабақ барысы:

1. Қызығушылықты ояту. Батырлар туралы жұмбақ немесе сұрақ қойылады.
2. Әңгімелесу. Тәрбиеші Қабанбай батыр, Бөгенбай батыр, Наурызбай батыр сияқты тарихи тұлғалар туралы жас ерекшелігіне сай қысқаша мәлімет береді.
3. Ойын «Батырды сипатта». Балалар суретке қарап, батырдың киімі мен қару-жарағын сипаттайды.
4. Шығармашылық тапсырма. Балалар батырдың суретін тандап, ол туралы 2–3 сөйлем құрастырады.
5. Қорытынды. Батырларға тән ерлік, батылдық, елге қамқорлық қасиеттері талқыланады.

Күтілетін нәтиже: Қазақ батырлары туралы бастапқы түсінік алады, сурет бойынша әңгіме құрастырады, ерлік қасиеттерін атайды.

34- картотека. «Құрақ көрпе»

Өткізу күні: 25.04.2025

Мақсаты: Қазақтың ұлттық қолөнер бұйымы құрақ көрпемен таныстыру, түрлі түсті қағаз бөліктерінен композиция құрастыруға үйрету.

Міндеттері: Геометриялық пішіндерді ажырату; түстерді үйлестіру және кеңістікте орналастыру қабілетін дамыту; ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Құралдар: Құрақ көрпенің суреттері, түрлі түсті қағаз, дайын пішіндер, желім, қағаз негізі.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші құрақ көрпенің ұлттық тұрмыста қолданылатынын түсіндіреді.
2. Құрақ көрпенің түрлі түсті бөліктері мен пішіндері қарастырылады.
3. «Түстерді сәйкестендір» ойынында балалар пішіндерді түсіне және көлеміне қарай салыстырады.
4. Балалар қағаз бөліктерін ретімен орналастырып, құрақ көрпе композициясын құрастырады.
5. Дайын жұмыстар көрмеге қойылып, балалар өздері тандаған түстерді түсіндіреді.

Күтілетін нәтиже: Құрақ көрпені таниды, геометриялық пішіндерден композиция құрастырады, түстерді үйлестіреді.

35- картотека. «Өнер көзі халықта»

Өткізу күні: 02.05.2025

Мақсаты: Қазақ халқының ұлттық әуендерімен таныстыру, музыканы тыңдау және оған сәйкес қарапайым би қимылдарын орындау дағдыларын дамыту.

Міндеттері: Музыкалық есту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезінуге үйрету; ұлттық өнерге қызығушылық тәрбиелеу.

Құралдар: Қазақтың ұлттық әуендері, домбыра күйлері, музыкалық орталық, ұлттық би қимылдарының бейнелері.

Сабақ барысы:

1. Балаларға қазақтың ұлттық музыкасы туралы қысқаша түсінік беріледі.
2. Тәрбиеші ұлттық әуендердің бірін тыңдатып, оның сипатын анықтауды ұсынады.
3. «Әуенді таны» ойынында балалар әуеннің көңілді немесе баяу екенін ажыратады.
4. Балалар әуенге сәйкес қол, аяқ және дене қимылдарын қайталайды.
5. Сабақ соңында балалар ұнаған әуенін атап, қандай қимыл жасағанын айтып береді.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық әуендерді тыңдайды, музыканың сипатын ажыратады, ырғаққа сай қимылдар орындайды.

36- картотека. «Ұлттық тағамдар»

Өткізу күні: 08.05.2025

Мақсаты: Қазақтың ұлттық тағамдарымен таныстыру, сүт өнімдерінің атауларын меңгерту және ермексаздан құрт мүсіндеуге үйрету.

Міндеттері: Ұлттық тағамдар туралы білімін кеңейту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; тағамды қадірлеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Бауырсақ, құрт, қымыз, айран, ірімшік суреттері, ақ түсті ермексаз, тақтайша.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі. Балалар ұлттық тағамдардың суреттерін қарайды.
2. Түсіндіру. Тәрбиеші ұлттық тағамдардың атауларын атап, сүттен жасалатын өнімдерді түсіндіреді.
3. Дидактикалық ойын «Тағамды ата». Балалар тағамдардың атауын айтып, сүт өнімдерін бөлек топтастырады.
4. Мүсіндеу. Балалар ақ түсті ермексазды алақанымен жұмсартып, домалақтау арқылы құрт жасайды.
5. Қорытынды. Жасалған құрттар көрмеге қойылып, балалар өз жұмыстарын таныстырады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық тағамдарды атайды, сүт өнімдерін ажыратады, ермексаздан құрт мүсіндейді.

37- картотека. «Біздің оркестр»

Өткізу күні: 16.05.2025

Мақсаты: Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптарының атауларын қайталау, олардың дыбыстарын ажырату және шағын оркестр ұйымдастыру.

Міндеттері: Музыкалық қабілетін дамыту; бірлесіп жұмыс істеуге үйрету; ұлттық музыкаға қызығушылығын арттыру.

Құралдар: Домбыра, қобыз, жетіген, сыбызғы суреттері, балаларға арналған музыкалық аспаптар, аудиожазбалар.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші балалармен ұлттық аспаптардың атауларын қайталайды.
2. Әр аспаптың дыбысы тыңдалып, ерекшеліктері талқыланады.
3. «Қандай аспаптың үні?» ойыны ойнатылады.
4. Балалар шағын топтарға бөлініп, қолда бар музыкалық аспаптармен қарапайым ырғақ орындайды.
5. Оркестрдің шағын орындауы ұйымдастырылып, балалардың белсенділігі мадақталады.

Күтілетін нәтиже: Ұлттық аспаптардың атауларын біледі, дыбыстарын ажыратады, шағын музыкалық орындауға қатысады.

38- картотека. «Бесік жыры»

Өткізу күні: 23.05.2025

Мақсаты: Бесік жырының тәрбиелік маңызын түсіндіру, оның әуенін тыңдап, қысқа үзінділерін мәнерлеп айтуға үйрету.

Міндеттері: Тыңдау және есте сақтау қабілетін дамыту; сөйлеу мәнерін жетілдіру; мейірімділік пен қамқорлыққа тәрбиелеу.

Құралдар: Бесік, қуыршақ, бесік жырының аудиожазбасы, бесік жыры бейнеленген суреттер.

Сабақ барысы:

1. Тәрбиеші бесік жырының жаңа туған сәбиді жұбату және ұйықтату үшін айтылатынын түсіндіреді.
2. Балалар бесік жырының әуенін тыңдайды.
3. Әуеннің баяу немесе жылдам екенін анықтайды.
4. Балалар тәрбиешімен бірге бесік жырының қысқа, жас ерекшелігіне сай үзіндісін қайталайды.
5. Қорытындыда бесік жырының сәби үшін маңызы туралы әңгімелеседі.

Күтілетін нәтиже: Бесік жырының мақсатын түсінеді, әуенін ажыратады, қысқа үзіндіні қайталап айтады.

39- картотека. «Ұлттық құндылықтар туралы не білеміз?»

Өткізу күні: 30.05.2025

Мақсаты: Жыл бойы өткен ұлттық құндылықтар туралы білімдерін бекіту, туған халқына, салт-дәстүріне және Отанына деген сүйіспеншілігін арттыру.

Міндеттері:

- Білімділік: ұлттық киімдер, аспаптар, тағамдар, салт-дәстүрлер мен ойындар туралы білімдерін қайталау.
- Дамытушылық: есте сақтау, ойлау және байланыстырып сөйлеу қабілеттерін дамыту.
- Тәрбиелік: отансүйгіштікке, ұлттық мұраны құрметтеуге тәрбиелеу.

Құралдар: Ұлттық киімдер, аспаптар, тағамдар, салт-дәстүрлер мен ойындар бейнеленген карточкалар, ұлттық бұйымдар көрмесі.

Сабақ барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі. Балалар шеңберге тұрып, туған жер туралы жылы лебіздерін білдіреді.
2. Қайталау. Тәрбиеші жыл бойы өткен тақырыптар бойынша суреттерді көрсетеді.
3. Дидактикалық ойын «Ұлттық құндылықты таны». Балалар суреттерді ұлттық киімдер, музыкалық аспаптар, тағамдар, салт-дәстүрлер және ойындар топтарына бөледі.
4. Шығармашылық тапсырма. Әр бала өзіне ұнаған ұлттық бұйымды таңдап, оның атауын және ерекшелігін айтады.
5. Қорытынды. «Мен нені үйрендім?» шеңберінде балалар жыл бойы есте қалған тақырыптарын атайды. Ұлттық бұйымдар көрмесі ұйымдастырылады.

Күтілетін нәтиже: Жыл бойы меңгерген білімдерін қайталайды, ұлттық құндылықтарды ажыратады, өз ойын қарапайым сөйлемдермен жеткізеді.